

Jaarverslag juli 2016 – juli 2017

Eindelijk een 'normaal' jaar. Dat was onze verwachting voor juli 2016 – juli 2017. We leken alle reden te hebben om zo te denken. De aarde in Nepal hield zich rustig, de bewoners ontspanden, de kinderen hervonden hun draai, de projecten van het Noodfonds stonden op de rails. Maar het leven staat nogal eens op gespannen voet met onze verwachtingen. En wat heet 'normaal'? Kortom, er was ook dit jaar geen gebrek aan turbulenties die – zoals wel vaker gebeurt – nieuwe inspiratie met zich meebrachten.

De kinderen, de hostels, de school

We kunnen met een gerust hart zeggen dat de 56 Sathiko Sath-kinderen zelf geen last hadden van de genoemde turbulenties. Zij gingen gewoon naar school, studeerden, speelden, sportten, voerden hun taakjes in de huishouding uit, brachten de vakanties door in hun dorpen.

Alleen voor de vier leerlingen van klas X die in maart de SEE (*Secondary Education Examination*) aflegden, lag het toch een beetje anders. Want dit examen is bepalend voor hun verdere (school)carrière. Ze slaagden alle vier!

- Doma Sherpa slaagde met glans. Zij is doorgegaan naar het hoger secundair onderwijs op de LAS, ook wel +2 genoemd ofwel de klassen 11 + 12.
- Sagar Syangtang deed het eveneens voortreffelijk en volgt nu een driejarige opleiding Electrical Engineering aan het Don Bosco College, dat een samenwerkingsverband heeft met de LAS.
- Lakpa Sherpa en Phurba Sherpa (d.i. een andere Phurba dan vorig jaar) hadden op basis van de Sathiko Sath-regels te weinig punten om door te stromen naar het hoger secundair onderwijs. Zijzelf én hun ouders wilden dat echter toch. Daarom hebben zij zich ingeschreven op een andere school. Sathiko Sath financiert dit niet, maar hoopt uiteraard wel dat zij daar zullen slagen en hun eigen weg zullen vinden.

In de bestuursvergadering van 24 januari 2015 besloten we, op grond van ontwikkelingen in het Nepalese onderwijssysteem en op de arbeidsmarkt, om ook de vervolgopleiding van de kinderen na klas 10 te financieren. Concreet betekent dat ofwel het hoger secundair onderwijs (klas 11+12) ofwel beroepsonderwijs. Een vervolgopleiding zou hen veel meer kansen bieden. Dit besluit had uiteraard financiële consequenties. We konden toen niet voorzien dat Nepal zou worden getroffen door een enorme aardbeving én daar nog eens bovenop door een economische boycot vanuit India met onverwachte financiële gevolgen voor de stichting. Al die toestanden bij elkaar dreven de prijzen voor levensonderhoud op naar ongekende hoogten, iets wat nog altijd voelbaar is, ook in de portemonnee van Sathiko Sath. Daarom is in de bestuursvergadering van 4 februari 2017 besloten om voor het schooljaar 2017-2018 en ook voor de twee schooljaren daarna geen nieuwe kinderen aan te nemen en om bovendien op termijn het aantal kinderen te reduceren door natuurlijk verloop. We willen ook terug naar twee huizen. Dat is én goedkoper én veel beter te hanteren voor onze manager Ratna.

Naast het schoolgeld voor de Little Angels School (LAS) slokken de huurkosten van de drie huizen een groot deel van ons budget op. Dit jaar moest het huurcontract voor het tweede huis verlengd worden. Bovendien vond de eigenaar van het derde huis dat, op grond van de fors stijgende prijzen in Nepal, het bestaande contract moest worden opgebroken en de huurprijs verhoogd met 10%. Het is ons in beide gevallen gelukt het bestaande 'oude' contract te handhaven, dus zonder extra verhoging naast de voor Nepal normale contractueel vastgelegde jaarlijkse verhoging van 5%. Ook dit jaar zijn de drie hostels goedgekeurd door de overheid. De zorgouders, Ratna en Reba, en hun assistenten doen er dan ook alles aan om de hostels goed te onderhouden en om een open sfeer te creëren.

De Little Angels' School volgt onze kinderen nauwgezet. Toen Hilde Noë, secretaris en vicevoorzitter van het bestuur van SkS-NL, en Charles van Voorst Vader, toen nog gewoon bestuurslid, in het voorjaar de school bezochten, werden ze verrast met een PowerPoint-presentatie waarin elk van de kinderen werd getypeerd, niet alleen naar prestaties, maar ook naar inzet en gedrag. Hartverwarmend (zie de website; nieuwsbrief mei 2017). We maken ons wel eens zorgen over de kosten van de LAS. Maar waar kunnen onze kinderen anders zulk goed onderwijs en zulke goede begeleiding krijgen? Waar voelen ze zich ook zo thuis? En welke school is bereid en in staat om zo'n vertrouwensband op te bouwen met zowel ons als bestuur als onze manager Ratna? Toch hebben we tijdens ons bezoek in maart/april onderzoek gedaan naar alternatieve scholen. In Bodnath zijn er twee bezocht. Van de eerste was de kwaliteit onacceptabel veel lager. De tweede had best een goed niveau. Maar daar naar school gaan zou een aanzienlijke reistijd betekenen voor de kinderen, of zelfs verhuizen, wat ons in beide gevallen erg onaantrekkelijk lijkt. Dit is dus voorlopig een doodlopend spoor.

Het Nepalese bestuur

Momenteel lukt het niet om binnen de kring van ouders nieuwe kandidaten voor het Nepalese bestuur (SSN) te vinden, terwijl een aantal leden graag wil worden vervangen. Zij zetten zich al zo lang vrijwillig in voor Sathiko Sath. Andere ouders laten zich echter niet strikken. De zwaarst wegende reden: zij vinden zichzelf niet voldoende capabel om dit soort werk te doen. We hebben al op allerlei manieren geprobeerd dit gevoel te doorbreken, maar het wil niet lukken. We zitten een beetje klem, want we willen de ouders betrokken houden. Vooralsnog hebben we echter geen bevredigende oplossing voor dit probleem.

Ieder jaar wordt er veel aandacht besteed aan opleiding en training. Het huidige bestuur vraagt echter om nog meer opleiding, maar hun opleidingsbasis is smal; er kan niet zo veel meer bij. Nog meer training zal nauwelijks extra 'rendement' opleveren. We kunnen eigenlijk niet anders dan dit accepteren.

Wellicht is de oplossing te vinden in een andere hoek, buiten de kring van de ouders. Vorig jaar kwam er een nieuw bestuurslid bij, Laxmi Shrestha. Zij heeft altijd voor een NGO gewerkt en brengt daardoor de nodige kennis van zaken in. Net als de andere bestuursleden werkt zij op vrijwillige basis. Kunnen we nog een tweede 'Laxmi' vinden?

We zijn het huidige bestuursleden wel heel dankbaar dat zij over zo'n lange adem beschikken!

'Nepal' kwam naar Nederland

Het leek ons een goed idee om in oktober 2016 'Nepal' eens naar Nederland te laten komen in plaats van zelf vanuit Nederland naar Nepal te reizen. Dat bleek echter niet één-twee-drie te regelen. Al tijdens de voorbereidingen werden we geconfronteerd met de nodige beroering.

We nodigden de voorzitter van het Nepalese bestuur uit, Supa Tamang, en onze adviseur, Basu Dev Neupane. Supa kreeg uiteindelijk geen visum, hoewel we hemel en aarde hebben bewogen om het foutje dat Supa in zijn visumaanvraag maakte, hersteld te krijgen. Basu Dev kreeg het wel voor elkaar. Hij was hier te gast van 20 september tot 2 oktober. We stelden voor hem een gevarieerd programma samen waarin allerlei aspecten van Sathiko Sath waren opgenomen.

In een lange bestuursvergadering waarbij Basu Dev aanwezig was, werd grondig ingegaan op de wensen en de teleurstellingen van het Nepalese bestuur. Men heeft de wens om zich verder te ontwikkelen als bestuurslid (dat werkt ook door in het dagelijkse leven), maar men voelt ook de frustratie zich afhankelijk te weten van Nederland omdat NL voor het grootste gedeelte bepaalt hoe en waaraan het geld wordt besteed (zie ook de nieuwsbrief van mei 2017). Het voelt voor hen ook heel onwennig dat een accountant in Nepal, Baker Tilly, de inkomsten en uitgaven controleert. Alles bij elkaar blijken zij veel onduidelijkheid in hun positie te ervaren. Daarom werd in overleg met SSN besloten een *Policy and Procedure Manual* (PPM) samen te stellen. In dit document worden de

rechten en plichten benoemd van allen die direct betrokken zijn bij SkS: de besturen in NL en in Nepal, de manager, de ouders, de kinderen.

Voorafgaand aan dit bezoek had Basu Dev met het Nepalese bestuur hard gewerkt aan het PPM. Het kwam in de vergadering met Basu Dev uitgebreid ter sprake. Het Nepalese en het Nederlandse bestuur bleken het over de meeste zaken eens. Een struikelblokje bleek nog de onduidelijke formulering van de financiële paragraaf. Hier lag nog een opgave. Daarnaast beschreef het Nepalese bestuur ook zijn toekomstdromen voor SkS, zoals een eigen hostel, maar daar is een PPM niet voor bedoeld. Het moet ieders verantwoordelijkheid vastleggen en niet de toekomstdromen.

Een ander onderwerp op deze vergadering betrof de ouders van onze kinderen. Volgens de Nepalese wet zijn zij allemaal lid van Sathiko Sath via de General Assemblee en hebben als zodanig ook zeggenschap. Voor hen blijft het moeilijk te accepteren dat SkS-NL klas 11+12 niet wil betalen wanneer de studieresultaten van het betreffende kind dat niet ondersteunen. SKS-NL betaalt dan alleen de keuze 'vocational education' (een beroepsopleiding). Een beroepsopleiding biedt veel meer kansen op de arbeidsmarkt. Bovendien kunnen studenten, wanneer ze de capaciteiten hebben, vanuit het middelbaar beroepsonderwijs alsnog doorstromen naar hbo of universiteit. Als het hoger middelbaar onderwijs (de klassen 11+12) het eindpunt van de opleiding is, zijn de kansen op passend werk toch kleiner.

Omdat Basu Dev lid is van Rotaryclub Jawalakhel in Kathmandu, ging hij ook op bezoek bij Rotaryclub Groningen-Oost, bij de *Rotary Foundation Chair* van het Rotary District in Nederland en bij Rotaryclub Münster-St Mauritz (DL). Met de Rotary Foundation Chair werd onder andere gesproken over een nieuw plan van SkS, *Teach the Teachers* (TTT), dat naast het huidige scholingsprogramma voor kinderen tot stand zou kunnen worden gebracht (zie verder in de slotparagraaf van dit verslag). Het is goed om te weten dat er de afgelopen jaren, dankzij de samenwerking tussen de hiervoor genoemde Rotaryclubs en tussen de Rotary districten in Nederland en Duitsland, een aanzienlijk bedrag ter beschikking is gesteld aan Sathiko Sath via de internationale Rotary Foundation (zogenoemde *matching grants*).

In het kader van het Noodfonds, dat samen met HT Wandelreizen is gestart direct na de aardbeving eind april 2015, maakte Basu Dev ook kennis met bestuursleden van Mondiale Noodhulp. Deze organisatie is van plan financieel bij te dragen aan de bouw van het Health Care Centre in Khalte (district Dhading), een van de projecten die met gelden van het Noodfonds worden gefinancierd. Als gevolg van de eisen van het Nepalese Ministry of Health vallen de geschatte kosten hiervan fors duurder uit dan begroot (zie ook verderop in dit verslag).

In de ochtend van 29 september hadden Basu Dev, Frans van Meerwijk, voorzitter SkS-NL, en Hilde Noë een zeer inspirerend onderhoud met twee Amsterdamse middelbare scholieren die voor hun eindwerk (maatschappijleer) aan het uitzoeken waren hoe ze in Nepal een kleine NGO konden opzetten. Ze hadden zich geweldig goed voorbereid op dit gesprek en slopten werkelijk alle extra informatie op die wij hun konden bieden. Later die dag gaf Basu een college aan masterstudenten Humanitarian Assistance van de Rijksuniversiteit Groningen over ontwikkelingswerk in het algemeen. Basu Dev liet zien hoe de opvattingen over ontwikkelingshulp in de loop van de tijd veranderden en zich ontwikkelden. Aanvankelijk bepaalden de 'gevers' alles (koloniale tijd). Gaandeweg werden de 'ontvangers' betrokken in de gang van zaken, maar de 'gever' zette nog steeds de lijnen uit. In beide gevallen volgde 'verval' wanneer de gever zich terugtrok. De ontvanger had niet (voldoende) geleerd hoe om te gaan met de nieuwe situatie. Nu bewegen we naar een heel andere manier van ondersteuning, waarbij de ontvanger zelf aangeeft wat nodig is en de gever ondersteunt. Doel is eigen verantwoordelijkheid van de ontvanger en duurzaamheid van het project. Sathiko Sath heeft nooit gewerkt zoals in fase 1. Wel zoals in fase 2. Momenteel bewegen we ons naar en in fase 3.

Samen met Basu Dev heeft een aantal bestuursleden twee middagen besteed aan het in kaart brengen van de sterke en zwakke kanten van Sathiko Sath. Onze doeleinden (SWOT en Mission) werden opnieuw bekeken. Toen bleek onder meer dat we ons veel meer moeten inspannen om donateurs te werven en andere financiële bronnen aan te boren.

Tijdens zijn verblijf logeerde Basu Dev bij bestuursleden. Dat had een groot voordeel. Omdat we al die dagen met elkaar optrokken, kregen we de kans veel dieper op zaken in te gaan. Dat betrof niet alleen Sathiko Sath – al stond dat natuurlijk centraal – maar ook de meer persoonlijke leefwereld.

Het Nederlandse bestuur

We kunnen moeilijk volhouden dat het een rustig jaartje was voor het Nederlandse bestuur. Er waren de nodige verschuivingen binnen de eigen geledingen.

Kort na elkaar verliet zowel Bertie Schonk als Ronald Bloemendaal het bestuur, om geheel verschillende redenen. Zij hebben heel wat geïnvesteerd in de eerste opzet van het PPM, de eerder genoemde handleiding waarin alle plichten en rechten van de verschillende geledingen binnen Sathiko Sath worden beschreven. Daarnaast hadden zij met hun scherpe en kritische blik ieder een heel eigen plek in het bestuur. Hierbij zeggen we nogmaals dank voor hun inzet en voor hun bijdrage aan SkS.

De gezondheid van onze voorzitter Frans van Meerwijk ging ondertussen zodanig achteruit dat hij zich genoodzaakt zag zijn werkzaamheden op een lager pitje te zetten. Aangezien Hilde Noë behalve secretaris ook vicevoorzitter is, nam zij tijdelijk zijn werkzaamheden over. Maar ... precies in diezelfde periode kwam Charles van Voorst Vader onze ploeg versterken. Met zijn achtergrond als werktuigbouwkundig ingenieur was het Noodfonds voor hem een mooie uitdaging. De projecten van het Noodfonds bleken niet zo gemakkelijk uit te voeren als verwacht. Voortdurend liepen we tegen obstakels op, soms van administratieve aard, soms in het intermenselijk verkeer (zie verder in dit verslag). Dit was voor Charles ook een mooie manier om alle kanten van Sathiko Sath goed te leren kennen.

De werkzaamheden binnen het bestuur werden op deze manier weer beter gespreid, met als resultaat meer rust en concentratie.

Het Noodfonds SkS/HT

Zoals hiervóór al herhaaldelijk aangegeven: de herbouwprojecten in de dorpen vroegen veel energie en vooral veel geduld. In het vorige jaarverslag schreven we: 'Al met al rekenen we erop dat we in het voorjaar van 2017 werkelijk kunnen zien wat er tot stand is gebracht.' Dat was een optimistische verwachting. Maar toch, ondanks alle tegenvallers, waren in maart 2017 vier van de zes projecten daadwerkelijk gestart.

- In Bhimkori stonden de muren er al voor de behuizing van de *peltic set* annex ontmoetingsplaats voor de gemeenschap, met ernaast nog een toilet. De bewoners waren blij en optimistisch.
- In Shisakhani waren de dorpelingen volop bezig met het graven van de fundering voor hun gemeenschapshuis. Ook hier een vreugdevolle ontvangst.
- Dat was eveneens het geval in Babare, waar vier klaslokalen moesten worden herbouwd. Het bleek een lastige plek. Bij het graven van de fundering kwamen er erg veel grote rotsblokken tevoorschijn. Met één voordeel: die konden dienen als materiaal voor de fundering. Iedereen van groot tot klein hielp mee.
- Op foto's uit Okhaldhunga konden we zien hoe het terrein bouwklaar werd gemaakt. Volgens Himal Ghimire, onze projectmanager, waren de dorpelingen ervan overtuigd dat het schoolgebouw er zou staan vóór de start van de moesson in juni.

En inderdaad, tegen de zomer, het einde van dit verslagjaar, waren deze vier projecten goeddeels klaar, met uitzondering van afwerking en inrichting.

Ten slotte de laatste twee projecten van het Noodfonds:

- Het ontwerp van het *health care centre* in Khalte, Dhading, is diverse malen gewijzigd, mede op verzoek van het Ministry of Health (MOH). In april is definitief voor de kleinere variant gekozen en is het ons gelukt een bijdrage voor de bouwkosten te verkrijgen van Mondiale Woonhulp. Daarmee kon het vergunningentraject verder in gang worden gezet én nu kon ook het Sindhuli-project worden bekostigd. De vergunningenverlening door het MOH heeft eindeloos veel tijd gekost en is niet meer in het verslagjaar afgegeven.
- Het watervoorzieningsproject in Sindhuli bleek na uitwerking van de plannen aanzienlijk duurder uit te pakken dan oorspronkelijk geraamd. We hebben het project daarom *on hold* gezet totdat de bijdrage van Mondiale Woonhulp voor het *health care centre* was zeker gesteld. Met het vrijkomende budget kunnen we Sindhuli betalen. Hoewel de vergunningen rond zijn, konden de bouwactiviteiten niet starten voor de moessonperiode.

Meer en recentere informatie is te vinden op onze website www.sathikosath.nl, onder de knop Noodfonds.

Financiën en donaties

Zoals ieder jaar geeft onze penningmeester Jantine Bouma aan het eind van dit inhoudelijke verslag een korte toelichting op onze financiële toestand. De eigenlijke jaarrekening zal wat later op de website worden geplaatst.

Helaas hebben we het afgelopen jaar aanzienlijk meer moeten uitgeven dan er aan gelden is binnengekomen. Het eigen vermogen moet broodnodig worden aangevuld, willen we ook in de komende jaren de educatie van onze kinderen continueren.

Daarom zijn we ook zo blij met iedereen die ons geldelijk ondersteunt: fondsen, bedrijven, periodieke schenkers en al die sympathisanten die, wanneer ze iets te vieren hebben, Sathiko Sath bovenaan hun wensenlijstje zetten!

En de toekomst?

In het komende jaar willen we er alles aan doen om de herbouwprojecten van het Noodfonds af te ronden, voornamelijk ten behoeve van de Nepalese dorpsbewoners, maar zeker ook voor onszelf als studiefonds. Dit laatste moet weer alle aandacht krijgen. We staan voor een aantal grote uitdagingen op inhoudelijk vlak, maar zeker ook wat de financiën betreft.

We streven naar een verlaging van de uitgaven door minder kinderen onder onze hoede te nemen. Als gevolg daarvan hebben we één huurhuis minder nodig. Tegelijkertijd willen we wel vasthouden aan:

- een vervolgopleiding voor de kinderen na het behalen van het SEE in klas 10; hetzij vocational education, hetzij, voor de zeer getalenteerde studenten, het hoger secundair onderwijs.
- een echt goede school en een veilig 'thuis';
- goede extra begeleiding: studievoorlichting, counseling, huiswerkbegeleiding;
- meebewegen met de eisen die de maatschappij aan NGO's stelt, vooral duurzaamheid.

Vanwege dat laatste punt, duurzaamheid, hebben we een nieuw, aanvullend plan bedacht: Teach the Teachers (TTT). We willen de onderwijzers in de dorpen de kans bieden op bijscholing, zowel op hun vakgebied zelf als wat hun didactische vaardigheden betreft. Want – en dat is voor ons nagenoeg onvoorstelbaar – Nepal heeft niet zoiets als een pedagogische academie of een universitaire opleiding voor leraren. Met onze steun zou niet alleen het niveau van de onderwijzers omhoog kunnen, maar ook dat van de leerlingen. Die kunnen dan, als ze dat willen en als ze daar de capaciteiten voor hebben, pas op latere leeftijd naar Kathmandu voor verdere scholing. Nu vinden deze bergkinderen geen aansluiting bij het vervolgonderwijs gezien hun gebrekkige vooropleiding.

We denken dat, als dit lukt, de jongeren ook een hechtere band behouden met hun familie en met het eigen dorp.

Voor dit plan willen we ons vooralsnog beperken tot één of twee van de dorpen waar onze kinderen vandaan komen (zie ook de nieuwsbrief van mei 2017). Ons huidige onderwijsproject en het TTT-programma hebben dus alles met elkaar te maken. Dit nieuwe plan zal stap voor stap worden uitgewerkt. We zullen er regelmatig over berichten (zie ook de nieuwsbrief van mei 2017).

Deze plannen en intenties, samen met de in Nepal sterk stijgende kosten voor levensonderhoud, plaatsen ons voor een grote uitdaging in financieel opzicht: het werven van extra inkomsten bij zowel particulieren als bedrijven, scholen en fondsen blijft een absolute prioriteit. Maar: wij gaan ervoor!

Dank

Het is een goed gebruik om aan het einde van het verslagjaar onze dank uit te spreken. Maar het is beslist ook meer dan een gewoonte. We zijn ons er ten diepste van bewust dat we zonder onze sympathisanten en donateurs werkelijk niets kunnen doen, hoe enthousiast we zelf ook zijn. We blijven daarom ook nieuwe medestanders zoeken met hart voor Nepal, medestanders die het belang van goed onderwijs inzien en die ons zo mogelijk ook in financiële zin verder kunnen helpen. Wij van onze kant zullen er alles aan doen om de droom van kansarme Nepalese kinderen te verwerkelijken.

**Laat die kinderen niet alleen dromen van een beter leven.
Help ze
samen met ons
die droom waar te maken,
hem handen en voeten te geven.
Geef toekomst!**

Jaarrekening 2016/2017

De jaarrekening heeft betrekking op de periode van 15 juli 2016 tot en met 14 juli 2017. Hierna wordt afzonderlijk ingegaan op de cijfers met betrekking tot Sathiko Sath en die met betrekking tot het Noodfonds van Sathiko Sath en HT Wandelreizen.

Sathiko Sath	Lasten (in €)	Baten (in €)
lijfrenteschenkingen en periodieke giften		14.736
donaties particulieren		12.523
donaties bedrijven/instellingen/fondsen		27.550
Sathiko Sath Nepal	49.865	
school- en collegegelden	17.213	
overige lasten	7.622	
Totalen	74.700	54.809

Het resultaat is € 19.891 negatief en dit wordt dus onttrokken aan de reserve. Hierna wordt een korte toelichting gegeven op de verschillende posten.

Baten

De baten zijn dit jaar € 5.378 hoger dan vorig jaar. Hierna wordt kort ingegaan op de verschillende posten.

Lijfrenteschenkingen en periodieke giften

Hoewel de baten uit deze periodieke schenkingen in totaal een daling van € 2.196 ten opzichte van vorig jaar laten zien, is het aantal schenkers bijna gelijk gebleven. De schenkers verbinden zich met een schenking voor minimaal vijf jaar aan Sathiko Sath. Na het verlopen van deze periode besloten sommige schenkers dit niet op deze wijze voort te zetten. Andere deden dat wel en gelukkig zijn er ook nieuwe schenkers bij gekomen. Dit biedt voor de komende jaren weer enige zekerheid.

Donaties particulieren

Deze inkomsten zijn € 1.448 hoger dan vorig jaar. De inkomsten komen voornamelijk voort uit spontane acties, waardoor deze post moeilijk is te voorspellen.

Donaties bedrijven/instellingen/fondsen

Ook deze baten zijn € 6.126 hoger dan vorig jaar. Net als de donaties van particulieren zijn deze inkomsten nimmer zeker, hoewel enkele bedrijven/instellingen ons als jaren financieel steunen. In het verleden zijn er uit fondsen donaties ontvangen als bijdrage in de kosten voor meerdere (toekomstige) jaren. Van deze categorie donaties is in dit jaar € 4.700 als bate verantwoord.

Lasten

Net als de baten zijn ook de lasten hoger dan vorig jaar, en wel € 11.364 hoger! Hierna wordt kort ingegaan op de verschillende posten.

Sathiko Sath Nepal

De overdrachten aan Sathiko Sath Nepal zijn € 7.865 hoger dan vorig jaar. Dit zijn uitgaven voor huisvesting, personeel, voeding, bestuur Nepal enzovoort. Net als vorig jaar zijn de loon- en prijsstijgingen ook dit jaar weer aanzienlijk.

Voor inzicht in de besteding van de overdrachten door Sathiko Sath Nepal wordt verwezen naar de samenvatting van de (door Baker Tilly Accountants goedgekeurde) jaarrekening van Sathiko Sath Nepal die als bijlage in onze uitgebreide jaarrekening zal zijn opgenomen.

School- en collegegelden

Deze lasten zijn ten opzichte van vorig jaar met € 2.140 gedaald, hoewel het schoolgeld van de Little Angels' School in 2017 € 630 per leerling is, net als in 2015 en 2016. De daling is onder andere veroorzaakt door de afname van het aantal SkS-leerlingen op de Little Angels' school. In deze jaarrekening is het in 2016 betaalde schoolgeld voor 26 kinderen voor 9/12e verantwoord en het in 2017 betaalde schoolgeld voor 21 kinderen voor 3/12e (omdat het schooljaar van 15 april tot 15 april loopt). Naast het schoolgeld van de Little Angels' School zijn ook de vervolgoopleidingen voor twee studenten hier verantwoord. Ook deze uitgaven zijn lager dan vorig jaar.

Wellicht ten overvloede: het schoolgeld voor 27 kinderen is door de Rotary Club rechtstreeks voldaan aan de Little Angels' School.

Overige lasten

Hieronder vallen uitgaven voor bestuur in Nederland, zoals:

- vergaderkosten;
- kosten bezoek adviseur Basu Dev Neupane aan Nederland najaar 2016;
- reis- en verblijfskosten bezoek aan Nepal voorjaar 2017;
- accountantskosten;
- kosten adviseur bestuur Nepal;

- bankkosten en rentebaten.

Resultaat Sathiko Sath

De rekening van baten en lasten 2016/2017 resulteert in een tekort van € 19.891.

	Realisatie 2016/2017	Realisatie 2015/2016	Vershil
Totale baten	€ 54.809	€ 49.431	€ 5.378
Totale lasten	€ 74.700	€ 69.086	€ 5.614
Vershil	- € 19.891	- € 19.655	

Overig

Verloop reserve

Het verloop van de reserve (het 'stichtingskapitaal') van Sathiko Sath is als volgt:

	Stand 15-7-2016	Resultaat 2016/2017	Stand 14-7-2017
Stichtingskapitaal	€ 84.944	- € 19.891	€ 65.053

Beleid inzake overheadkosten

Op 14 januari 2016 heeft het bestuur het volgende beleid vastgesteld: de overheadkosten voor besteding van gelden uit respectievelijk het Studiefonds SkS Nederland en het Noodfonds zullen tot een minimum worden beperkt. Wat onder overheadkosten wordt begrepen is in datzelfde besluit vastgelegd.

Percentage besteed aan doelstelling, werving en overhead

	2017	2016	2015
Besteding aan doelstelling in % van totale baten*	90%	89%	92%
Besteding aan wervingskosten in % van baten uit eigen fondswerving	-	-	-
Besteding aan overheadkosten in % van totale lasten	8%	9%	5%

*Exclusief rentebaten en inclusief verrekeningen met reserves.

Kosten eigen fondsenwerving als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving

De kosten van eigen fondsenwerving, uitgedrukt in procenten van de baten uit eigen fondsenwerving (dus zonder rentebaten), zijn in 2016/2017 nihil en vallen dus ruim binnen de CBF-richtlijn van maximaal 25%.

Jaarrekening Noodfonds Sathiko Sath / HT Wandelreizen

Noodfonds Sathiko Sath / HT	Lasten (in €)	Baten (in €)
donaties		17.725
projectkosten	88.400	
overige lasten	1.634	
Totalen	90.034	17.725

Verloop bestemmingsreserve Noodfonds

Het bestuur heeft in 2015 besloten om de via het Noodfonds ontvangen donaties afzonderlijk te reserveren voor de toekomstige uitgaven in dat kader. Het verloop van deze bestemmingsreserve is als volgt:

	Stand 15-7-2016	Resultaat 2016/2017	Stand 14-7-2017
Noodfonds	€ 158.488	– € 72.309	€ 86.179

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de afzonderlijke verantwoording over de bestedingen van het Noodfonds.

Ter afsluiting

Net als vorig jaar hebben we het boekjaar met een tekort afgesloten. In de vorige jaarrekeningen werd al geschetst dat, bij gelijkblijvende inkomsten, door het wegvallen van de bijdrage van de Rotary Club (deels per 2017 en deels per 2018) het tekort zou oplopen.

Op dit moment draagt de Rotary Club aanzienlijk bij in de kosten van het onderwijs (27 kinderen). Deze bijdrage was echter voor maximaal vijf jaar, met ingang van schooljaar 2018/2019 komen deze kosten voor rekening van Sathiko Sath. De bijdrage van de Rotary Club is niet zichtbaar in onze jaarrekening omdat deze via de Rotary Club in Nepal beschikbaar wordt gesteld aan Sathiko Sath Nepal.

Jantine Bouma,
penningmeester